

Psychologia z pedagogiką

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/27
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Psychologii Zdrowia ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa tel.: (22) 116-92-11, e-mail: zpkm@wum.edu.pl Zakład Zdrowia Publicznego ul. J. Nielubowicza 5, budynek F, 02-097 Warszawa. tel.: (22) 572-07-02; e-mail: zzp@wum.edu.pl .
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. o zdr. Dorota Włodarczyk – Kierownik Studium Psychologii Zdrowia dr hab. n. med. i n. o zdr. Grzegorz Juszczak – Kierownik Zakładu Zdrowia Publicznego
Koordynator przedmiotu	dr Marta Kulpa - Studium Psychologii Zdrowia
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Marta Kulpa: marta.kulpa@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Marta Kulpa – psychologia dr hab. n. społ. Magdalena Woynarowska – pedagogika

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	Rok II, semestr III i IV		Liczba punktów ECTS	2,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		25	1,0	
seminarium (S)				
ćwiczenia (C)				
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		25	1,0	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu psychologii i pedagogiki umożliwiających: • lepsze rozumienie siebie i innych, zwłaszcza pacjentów, w zdrowiu i w chorobie, • doskonalenie własnych umiejętności psychospołecznych niezbędnych w budowaniu prawidłowych relacji z pacjentem oraz współpracy w zespole stomatologicznym, • kształtowanie prawidłowej postawy w stosunku do pacjenta, • podejmowanie skutecznych działań edukacyjnych
C2	Pomoc studentom w nabywaniu kompetencji (rozumienia, umiejętności, postaw, motywacji) niezbędnych do własnego uczenia się i doskonalenia (kształcenie ustawiczne).

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	[HS_W17] podstawowe pojęcia z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia
W2	[HS_W19] zasady zdrowego stylu życia
W3	[HS_W45] metody profilaktyki indywidualnej i grupowej w różnych grupach wiekowych
W4	[HS_W50] strategie promowania zdrowia jamy ustnej

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

W5	[HS_W51] metody tworzenia pomocy dydaktycznych stosowanych w edukacji i promocji zdrowia
W6	[HS_W52] sposoby współpracy z różnymi grupami odbiorców w aspekcie promocji zdrowia jamy ustnej
W7	[HS_W66] uwarunkowania problemów zdrowotnych i społecznych

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	[HS_U02] dobierać formy edukacji promującej zdrowie jamy ustnej do możliwości poznawczych pacjentów
U2	[HS_U03] stosować różne formy i metody indywidualnej i grupowej edukacji zdrowotnej posługując się wiedzą z zakresu psychologii, socjologii i pedagogiki
U3	[HS_U07] sporządzać pomoce dydaktyczne z uwzględnieniem wieku i funkcji poznawczych odbiorcy
U4	[HS_U17] współpracować z rodzicami i opiekunami dzieci w kształtowaniu postaw prozdrowotnych
U5	[HS_U19] promować zdrowy styl życia
U6	[HS_U20] wdrażać zasady zdrowego stylu życia w aspekcie zdrowia ogólnego i zdrowia jamy ustnej
U7	[HS_U24] porozumiewać się z pacjentem w trakcie leczenia uwzględniając jego funkcje poznawcze
U8	[HS_U25] wyrażać swoją wiedzę pisemnie i ustnie na poziomie akademickim
U9	[HS_U45] rozpoznać objawy przemocy psychicznej i fizycznej i w razie ich stwierdzenia wdrożyć procedury właściwego postępowania
U10	[HS_U49] świadczyć usługi profilaktyczne i promujące zdrowie zgodnie z zasadami etyki zawodowej
U11	[US_U76] aktualizować wiedzę i umiejętności wymagane w wykonywaniu czynności zawodowych

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	[HS_K07] identyfikowania indywidualnych potrzeb człowieka
K2	[HS_K08] empatycznej i asertywnej postawy w relacjach z pacjentem
K3	[HS_K11] identyfikowania czynników stresujących podczas wykonywania zadań zawodowych
K4	[HS_K12] określenia skutków stresu i stosowania technik jego łagodzenia
K5	[HS_K13] stosowania właściwej komunikacji interpersonalnej
K6	[HS_K14] rozwiązywania konfliktów w celu tworzenia dobrych relacji międzyludzkich
K7	[HS_K19] integrowania członków zespołu stomatologicznego
K8	[HS_K21] stosowania metod motywujących do pracy
K9	[HS_K23] przestrzegania zasad etyki i kultury w codziennych kontaktach z pacjentami i członkami zespołu stomatologicznego

5. ZAJĘCIA

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
PSYCHOLOGIA		
W1-Wykład	Rola psychologii i promocji zdrowia. Psychologia jako narzędzie wspierające efektywne porozumiewanie się, motywowanie i pracę zespołową. Psychologia w kontekście relacji z pacjentem, Znaczenie rozumienia emocji, potrzeb i zachowań pacjenta. Budowanie relacji opartej na empatii, zaufaniu i szacunku. Główne nurty psychologii i psychoterapii mające przełożenie w opiece zdrowotnej.	HS_W17 HS_W19 HS_W45 HS_W50 HS_W51 HS_W66 HS_U02 HS_U03 HS_U07 HS_U17 HS_U49 HS_K07 HS_K08 HS_K21 HS_K23
W2-Wykład	Psychologiczne uwarunkowania zachowań zdrowotnych, podstawy teoretyczne, przykłady narzędzi diagnostycznych. Czynniki wpływające na podejmowanie decyzji prozdrowotnych (wiedza, motywacja, emocje, otoczenie społeczne). Motywowanie pacjentów do zmiany stylu życia i nawyków zdrowotnych. Profilaktyka i edukacja zdrowotna. Modele zmiany zachowań zdrowotnych. Znaczenie indywidualizacji przekazu edukacyjnego (wiek, poziom wykształcenia, styl poznawczy pacjenta).	HS_W17 HS_W19 HS_W45 HS_W50 HS_W51 HS_W66 HS_U02 HS_U03 HS_U07 HS_U17 HS_U49 HS_K07 HS_K08 HS_K23
W3-Wykład	Przemoc w rodzinie i rozpoznawanie objawów przemocy psychicznej i fizycznej u pacjenta. Definicja i formy przemocy, Cykl przemocy i mechanizmy psychologiczne, Wpływ przemocy na psychikę i zdrowie somatyczne ofiary – dorośli i dzieci. Rola personelu medycznego w rozpoznawaniu i reagowaniu na przemoc	HS_W66 HS_U24 HS_U45 HS_U49 HS_K07 HS_K08 HS_K11 HS_K12 HS_K23
W4-Wykład	Stres i radzenie sobie ze stresem. Mechanizm działania stresu, rodzaje stresu. Indywidualne różnice w reakcji na stres, temperament, osobowość, doświadczenia życiowe. Konsekwencje stresu. Radzenie sobie ze stresem. Stres zawodowy. Główne źródła stresu w pracy higienistki: kontakt z pacjentem, praca w zespole, tempo pracy, odpowiedzialność. Zespół wypalenia zawodowego: definicja, fazy, objawy (emocjonalne, fizyczne, poznawcze). Przeciwdziałanie zespołowi wypalenia zawodowego w pracy higienistki stomatologicznej. Strategie zapobiegania wypaleniu: dbanie o równowagę życie–praca, rozwój zawodowy, wsparcie ze strony zespołu. Znaczenie dbałości o własne zdrowie psychiczne u pracowników ochrony zdrowia.	HS_W17 HS_W19 HS_W45 HS_W51 HS_W66 HS_U03 HS_U07 HS_U17 HS_U49 HS_K07 HS_K08 HS_K11 HS_K12 HS_K14

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

		HS_K23
W5-Wykład	Komunikacja i współpraca w zespole. 1. Psychologiczne aspekty pracy w grupie, procesy i role grupowe. 2. Umiejętność rozwiązywania konfliktów w zespole. 3. Asertywność.	HS_W66 HS_U03 HS_U07 HS_U24 HS_U76 HS_K07 HS_K08 HS_K13 HS_K21 HS_K23
PEDAGOGIKA		
W1-Wykład	Co to znaczy „dobra” higienistka stomatologiczna (dobry higienista stomatologiczny)? Cechy, umiejętności psychospołeczne, postawy i wartości sprzyjające efektywnemu wykonywaniu zadań higienistki stomatologicznej/higienisty stomatologicznego. Znaczenie wiedzy psychopedagogicznej w praktyce higienistów stomatologicznych Definicja umiejętności psychospołecznych, ich rodzaje i znaczenie. 2. Samoocena własnych umiejętności psychospołecznych. 3. Możliwości doskonalenia umiejętności psychospołecznych.	HS_W52 HS_U03 HS_U25 HS_U49 HS_K08 HS_K13 HS_K14 HS_K19 HS_K23
W2-Wykład	Elementy psychologii rozwojowej i dydaktyki (1). Wiedza z psychologii rozwojowej i dydaktyki jako podstawa oddziaływań edukacyjnych. Rozwój psychiczny w okresie dzieciństwa i adolescencji: istota, mechanizmy i czynniki rozwoju psychicznego. Charakterystyka rozwoju w okresie niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym, młodszym wieku szkolnym, adolescencji. Nauczanie i uczenie się dzieci i młodzieży.	HS_W45 HS_W52 HS_U02 HS_U03 HS_U24 HS_U25 HS_K07
W3-Wykład	Elementy psychologii rozwojowej i dydaktyki (2). Funkcjonowanie ludzi w kolejnych okresach dorosłości. Periodyzacja okresu dorosłości. Zadania rozwojowe i napięcia kolejnych okresów dorosłości (wczesnej, średniej i późnej). Nauczanie i uczenie się dorosłych.	HS_W45 HS_W52 HS_U02 HS_U03 HS_U24 HS_U25 HS_K07
W4-Wykład	Prozdrowotny styl życia. Istota. Znaczenie. Obszary. Zasady kształtowania i zmiany zachowań zdrowotnych. Samoocena dbałości o zdrowie. Modelowanie zachowań prozdrowotnych.	HS_W19 HS_U03 HS_U19 HS_U20 HS_U25 HS_K07
W5-Wykład	Metody uczenia się. Analiza własnego sposobu uczenia się (samoocena mocnych i słabych stron). Metody uczenia się (rodzaje, dobór). Edukacja ustawiczna	HS_W52 HS_U03 HS_U25 HS_U76 HS_K21

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Psychologia :

1. Włodarczyk D., Łazarewicz M., Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu, PZWL i PWN 2026

2. Heszen I., Sęk H., Psychologia zdrowia, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2020.

Pedagogika (wybrane rozdziały):

1. Janczuk Z. (red.) Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych, PZWL, Warszawa 2018.
2. Szpringer-Nodzak M., Wochna-Sobańska M. (red.) Stomatologia wieku rozwojowego, PZWL, Warszawa, 2015.
3. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, WN PWN, Warszawa, 2017.

Uzupełniająca

1. Kotarski R., *Włam się do mózgu*, Altenberg, Warszawa, 2017.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
PSYCHOLOGIA		
• HS_W17, HS_W19, HS_W45, HS_W50, HS_W51, HS_W66 • HS_U02, HS_U03, HS_U07, HS_U17, HS_U24, HS_U45, HS_U49, HS_U76, • HS_K07, HS_K08, HS_11, HS_K12, HS_K13, HS_K14, HS_K21, HS_K23	Ocenianie formujące w sytuacjach ćwiczeniowych podczas zajęć pozwalające zweryfikować umiejętności i kompetencje (informacja zwrotna)	
	Końcowe zaliczenie pisemne: punktowane pytania zamknięte pozwalające zweryfikować wiedzę)	Zdobycie minimum 60% pkt
PEDAGOGIKA		
• HS_W19, HS_W45, HS_W52, • HS_U02, HS_U03, HS_U19, HS_U20, HS_U24, HS_U25, HS_U49, HS_U76, • HS_K07, HS_K08, HS_K13, HS_K14, HS_K19, HS_K21, HS_K23	Ocenianie formujące w sytuacjach ćwiczeniowych podczas zajęć pozwalające zweryfikować umiejętności i kompetencje (informacja zwrotna)	
	Końcowe zaliczenie pisemne: punktowane pytania zamknięte pozwalające zweryfikować wiedzę)	Zdobycie minimum 60% pkt

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. Zasady współpracy będą ustalane ze studentami na pierwszych zajęciach
2. Wykłady z uwagi na liczebność grupy są prowadzone w dużej mierze metodami aktywizującymi.
3. Studenci otrzymują materiały dydaktyczne wysyłane na adres Roku lub Starosty
4. Sposób przeliczenia punktów z zaliczenia końcowego na ocenę:
 - 2,0 (ndst): poniżej 60% pkt
 - 3,0 (dst): 60-68% pkt
 - 3,5 (ddb): 69-74% pkt
 - 4,0 (db): 75-83% pkt
 - 4,5 (pdb): 84-89% pkt
 - 5,0 (bdb): 90-100% pkt
5. W ramach samodzielnej pracy studenci są proszeni o:
 - przygotowanie się do zajęć (np. zapoznanie z wybranymi fragmentami piśmiennictwa i przygotowanie krótkiej wypowiedzi na ich temat; zaprezentowanie swojej wypowiedzi podczas zajęć za pomocą różnych technik aktywizujących (rundka z indywidualną wypowiedzią, praca w parach lub małych zespołach, dyskusja grupowa, quiz wprowadzający) - informacja zwrotna.
 - przygotowanie się do zaliczenia końcowego.
6. Liczba możliwych terminów zaliczenia przedmiotu: 2

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów

(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich